

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VIII Міжнародної конференції

**Актуальні проблеми освітнього
процесу в контексті європейського вибору України**

12 листопада 2025 року

*м. Київ
КНУБА*

УДК 37.09

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 39 від 25 грудня 2025 року)*

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VIII Міжнародної конференції (12 листопада 2025 року). – Київ: Видавництво Ліра-К, 2026. – 836 с.

ISBN 978-617-520-492-4

У матеріалах VIII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

УДК 37.09

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

© КНУБА, 2026

3. Гриневич Л. М., Морзе Н. В., Вембер В. П., Бойко М. А. Роль цифрових технологій у розвитку екосистеми STEM-освіти. Інформаційні технології і засоби навчання. 2021. Том 83. № 3. С. 1–25

4. Кравченко Т. М., Кравченко Т. А. Мисюк О. Ю. Роль STEM-освіти в підготовці фахівців в умовах цифрової трансформації України. *Педагогічна академія: наукові записки*. 2025. DOI: doi.org/10.5281/zenodo.15686855

5. Плікус І. Й., Жукова Т. А., Осадча О. О. Модель професії бухгалтера в епоху цифрових трансформацій: ключові напрями компетентностей бухгалтера. Призовський економічний вісник. 2019. Вип. 1 (12). С. 200–205

УДК 693.546

Шевчук Вікторія Григорівна,

здобувач вищої освіти навчальної групи ПНК-23

Київського національного університету будівництва і архітектури;

науковий керівник: Руденко Микола Васильович,

кандидат педагогічних наук, доцент,

доцент кафедри професійної освіти

Київського національного університету будівництва і архітектури

ГОТОВНІСТЬ МАЙБУТНЬОГО ІНЖЕНЕРА-ПЕДАГОГА ДО ТЬЮТОРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Вступ. Інноваційний підхід до планування та організації освітнього процесу у закладах вищої освіти в умовах сучасних викликів має за мету сприяти розвитку у фахівців креативності як необхідної якості для вирішення складних професійних завдань. Особливої уваги заслуговують майбутні доктори філософії, професія яких безпосередньо пов'язана із системою освіти в Україні.

Постановка проблеми. Реальною проблемою для освітнього процесу в закладах освіти України є пошук інноваційних підходів до викладання освітніх компонентів, що здатні забезпечити безпечність і якість освітнього процесу під час сучасних глобальних та регіональних викликів. В умовах вимушеної дистанційної форми освітнього процесу саме тьюторська технологія відіграє вирішальну роль, адже поєднує індивідуальний супровід, наставництво та підтримку професійного розвитку здобувачів вищої освіти. Вона допомагає не лише подолати бар'єри у засвоєнні складних теоретичних і практичних положень навчального плану, а й зберегти мотивацію, відчуття залученості та впевненості в умовах нестабільності. Уміння здійснювати тьюторську діяльність у закладах освіти для викладачів стає не просто актуальною потребою, а стратегічно необхідною умовою розвитку вищої школи.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Науковий фундамент для опрацювання означеної проблеми було закладено у дослідженнях низки вітчизняних та зарубіжних учених: Н. Дем'яненко, О. Шершньова,

Л. Бернадзиковської, С. Бойко, Ю. Красильника, В. Мізюк, А. Хижняк, В. Хренова, О. Папач, О. Горожанкіна, Г. Різак, Л. Сидоренко, В. Бабаєв, І. Білецький, В. Воронько, Ю. Гарюнова, І. Глазкова, Т. Гура, І. Хом'юк, О. Черкас, М. Шленьова, Т. Швець, М. Bray, D. Lochtie, E. McIntosh, A. Stork, B. Walker, D. Palfreyman, D. Mejia, V. Castillo, M. Fong, R. Guerrero, L. Siero, F. Ahmed, K. Shubeck, L. Zhang, L. Wang, X. Hu та ін.

Незважаючи на вагомий внесок вітчизняних та іноземних учених у вивчення тьюторських технологій, аспекти їх дослідження, спрямовані на створення умов впровадження тьюторингу в освітній діяльності інженера-педагога, залишаються недостатньо дослідженими. Саме ця проблема визначила необхідність уточнити функції та структуру тьюторської діяльності сучасного інженера-педагога.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття тьютор (від англ. «tutor» і латин. «tutor») у «Новому англо-українському словнику» тлумачиться як репетитор, вихователь, керівник групи студентів, педагог-наставник, помічник, адвокат студента тощо [7].

У тезаурусі Міжнародного бюро освіти ЮНЕСКО тьюторинг тлумачиться як форма діяльності, що спрямована на надання здобувачеві освіти керівництва, консультацій або нагляду з боку досвідченого та компетентного педагога. Наставник надає підтримку здобувачеві в освітньому процесі, незалежно від того, чи це відбувається у закладі освіти, навчальному центрі або на робочому місці. Тьюторинг охоплює такі напрями: академічна підтримка для підвищення освітніх результатів; кар'єрне консультування для сприяння успішному переходу від навчання до професійної діяльності; особистісний розвиток для допомоги здобувачам у прийнятті зважених рішень [13]. Таке розуміння підкреслює універсальність та багатовекторність тьюторингу як освітнього явища.

К. Чайка-Хелмінська розглядає тьюторинг як цілеспрямований процес розвитку особистості, який здійснюється за підтримки тьютора. Головною метою цього процесу є розкриття потенціалу індивіда та спрямування його на шлях саморозвитку [12, с. 38].

Тьюторський супровід розглядається як педагогічний феномен, особливий вид педагогічної діяльності, який спрямований на підтримку й супровід індивіда в процесі отримання освіти [2, с. 25].

Основною метою тьюторингу є сприяння саморозвитку й самореалізації особистості. Такий підхід може реалізовуватися як у форматі індивідуальної співпраці «один на один», так і в малих групах.

На думку вченої Л. Бернадзиковської тьютор – це найближчий радник студента і помічник в усіх труднощах. [1, с.96]

На думку К. Осадчої, тьютор – це педагог, що супроводжує дитину під час навчання у школі або ЗВО, а тьюторська діяльність має дорівнюється до наставництва.[8, с. 175].

На думку Н. Дем'яненко, тьютор відіграє ключову роль у здійсненні аналізу та рефлексії результатів реалізації індивідуальних освітніх програм, забезпечуючи їх відповідність потребам і цілям студента [3 с. 9].

Також ряд інших вітчизняних вчених у своїх дослідженнях приділяли увагу окремим аспектам тьюторської компетентності, зокрема:

проблемі готовності студентів ЗВПО до діяльності тьютора (М. В. Іващенко), підготовленості майбутніх учителів до педагогічного наставництва [10];

підготовка викладачів як організаторів дистанційного навчання Ю. Красильник [5; 6];

методичні засади професійної підготовки тьюторів в умовах дистанційної форми навчання (В. Осадчий [8], Н. Жевакіна [4], Ю. Г. Корчова, Красильник, М. Руденко [5; 6; 9], В. Смікал [11]).

В англomовній науковій літературі поняття «тьютор» також здебільшого трактується як роль педагога, що пов'язана з підтримкою та допомогою здобувачеві освіти у процесі навчання.

Отже, враховуючи результати теоретичних досліджень визначення структури готовності викладача ЗВО до тьюторської діяльності, нашу думку, має ґрунтуватися на реалізації таких ключових функцій як: навчально-консультативна функція – допомога здобувачеві освіти у розумінні складного матеріалу та виборі оптимальних способів навчання; мотиваційна підтримка – стимулювання внутрішньої мотивації до навчання та саморозвитку; організаційна функція – планування індивідуальної освітньої траєкторії та самостійної роботи; розвивальна функцію – формування аналітичного мислення, навичок самостійного рішення професійних завдань, креативності та відповідальності; оцінювально-результативна функція – систематичне оцінювання прогресу, надання рекомендацій для вдосконалення освітніх результатів.

З точки зору розуміння такого функціонального підходу до тьюторської діяльності викладача можна визначити структуру готовності до тьюторської діяльності.

Таким чином, в ході дослідження було встановлено, що досвід викладання освітніх компонентів для здобувачів вищої освіти в Київському національному університеті будівництва і архітектури (КНУБА) охоплює багаторічну практику та інноваційні здобутки, що успішно втілюються в таких аспектах як: студентоцентрикований освітній процес в КНУБА, теоретична та практична підготовка (усі види практик та стажувань), застосування інформаційно-комунікаційні технології навчання (ІКТ), науково-дослідницька діяльність.

Таким чином, аналіз отриманих результатів дає змогу виокремити низку передумов, що визначають тьюторську компетентність викладача.

По-перше, майбутні інженери-педагоги підкреслили важливість уміння викладача як тьютора визначати як перспективні, так і найближчі освітні цілі та шляхи їх реалізації.

По-друге, респонденти наголосили на значущості такої якості як здатність викладача реалізовувати головне завдання тьюторської діяльності: налагодження комунікації зі здобувачами та пошук спільних шляхів вирішення освітніх проблем.

По-третє, вагомим показником готовності до тьюторської діяльності є здатність викладача до творчості та орієнтацію на пошук принципово нових підходів у навчанні та готовність змінювати освітні практики відповідно до викликів сучасності, водночас акцентуючи на важливості налаштованості аудиторії.

Отже, результати емпіричного дослідження підтверджують, що тьюторська компетентність викладача залежить від його здатності поєднувати стратегічне бачення освітніх цілей, наставницьку підтримку, креативність та індивідуалізацію освітнього процесу.

На нашу думку, є конкретна залежність критеріїв тьюторської компетентності викладача від сукупності організаційних, методичних, педагогічних та технічних факторів, що забезпечують ефективне застосування індивідуально-орієнтованого підходу до здобувачів освіти і реалізацію цілей навчання. До таких умов належать: педагогічні, психологічні, організаційні та матеріально-технічні.

Висновки. Отже, модель готовності інженера-педагога до тьюторської діяльності потребує критеріїв, що умовно можна систематизувати в такі блоки: педагогічний, організаційний, матеріально-технічний, психологічний.

Результати дослідження в подальшому можуть бути використані для детального аналізу структури тьюторської готовності у майбутніх інженерів-педагогів.

Список використаних джерел

1. Бернадзиковская Л.А. Тьюторинг как метод индивидуализации в образовании. «Young Scientist». № 5.2 (69.2). May, 2019. С.95-98. URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2019/5.2/21.pdf> (дата звернення: 24.08.2025)
2. Бойко С. Упровадження тьюторської технології в систему роботи закладів освіти України через здійснення дослідно-експериментальної роботи // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. 2020. Випуск 73. Том 1. С. 23-29.
3. Дем'яненко Н. М. Тьюторство як професія та інструмент індивідуального супроводу в освіті // Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Історико-педагогічні студії : зб. наук. пр. 2018. Вип. 11–12. С. 5-11.

4. Жевакіна Н. В. Педагогічні умови організації дистанційного навчання студентів гуманітарних спеціальностей у педагогічному університеті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Луганськ, 2009. 20 с.

5. Методика проведення навчальних занять в умовах дистанційного навчання: навч. посіб. / Ю.С. Красильник, Г.Л. Корчова, М.В. Руденко. Київ: КНУБА, 2021. 156 с.

6. Методика викладання у вищій школі: навч. посіб. / М.В. Руденко, Ю.С. Красильник, Г.Л. Корчова. Київ: КНУБА, 2022. 296 с.

7. Новий англо-український словник : понад 140 000 слів та словосполучень / склав М. І. Балла. 3. вид., випр. та доп. Київ : ВД «Чумацький шлях», 2006. 668 с.

8. Осадча К. П. Компетентнісний підхід у формуванні професіоналізму майбутнього учителя як тьютора. Актуальні питання формування професіоналізму майбутніх педагогів : матеріали Всеукр. дист. наук.-практ. конф. (Мелітополь, 21 жовтня 2016). Харків, 2016. С. 173–176

9. Основи професійної освіти: Підручник / М.В. Руденко Р.А Калениченко, Г.В. Капосльоз, Г.Л. Корчова. – К.: ЦП Компринт, 2018. – 613 с.

10. Осипова Т. Ю. Теоретико-методичні засади підготовки майбутніх учителів до педагогічного наставництва: д. пед. наук : 13.00.04 / Осипова Тетяна Юріївна. Одеса, 2016. 504 с.

11. Смікал В.О. Діяльність тьютора в системі дистанційного навчання 5. Juni, 2020. Stuttgart, Deutschland. 37-39. URL: <https://ojs.ukrlogos.in.ua/index.php/logos/article/view/3307/3224> (дата звернення: 15.10.2025).

12. Czayka-Chelmińska A. Tutoring. W poszukiwaniu metody kształcenialiderow. Stowarzyszenie. Szkoły Liderow. Warszawa, 2007. 59 s.

13. International Bureau of Education. URL: <http://www.ibe.unesco.org/en/glossary-curriculum-terminology/t/tutor-ing> (дата звернення: 02.11.2025).

УДК 378.147

Шевчук Вікторія Григорівна,

здобувач вищої освіти навчальної групи ПНК-23

Київського національного університету будівництва і архітектури;

науковий керівник: Рябчун Юлія Володимирівна,

доцент кафедри інформаційних технологій, доктор філософії

Київського національного університету будівництва і архітектури

ВПРОВАДЖЕННЯ ПРИНЦИПІВ СТАНДАРТИЗАЦІЇ У ПІДГОТОВКУ ІТ-ФАХІВЦІВ: ПРИКЛАД ЄВРОПЕЙСЬКИХ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ

Стрімка глобалізація світового ринку праці та безперервний технологічний прогрес, особливо у сфері інформаційних технологій (ІТ), висувають до освітніх систем безпрецедентні вимоги. Україні, як країні, що активно інтегрується у європейський економічний та освітній простір, необхідно забезпечити високу якість та міжнародну конкурентоспроможність своїх ІТ-фахівців.

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів
VIII Міжнародної конференції

(Київ, 12 листопада 2025 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*
Авторська редакція

Підписано до друку 05.01.2026. Формат 60x84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 48,59. Обл.-вид. аркушів – 42,84.
Тираж 300.

Видавець і виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03115, м. Київ, вул. С. Чобану, 24
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net